

Voorzitter, Allereerst dank aan het college en de organisatie voor de actualisatie van deze Voorjaarsnota.
Het is een bijzondere Voorjaarsnota.
We hebben verkiezingen achter de rug.
Er ligt een nieuw coalitieakkoord.
Tegelijkertijd bevinden we ons in de laatste zelfstandige bestuursperiode van Westervoort.
Dat maakt deze Voorjaarsnota anders dan voorgaande jaren.
Want deze bestuursperiode gaat niet alleen over de vraag wat we nog willen bereiken.
Het gaat vooral over de vraag welke keuzes we nog maken voordat Westervoort opgaat in de nieuwe Liemerse gemeente.
En juist daar wil onze fractie vandaag bij stilstaan.

Normaal gesproken geeft een coalitieakkoord richting.
Het beschrijft niet alles wat wenselijk is, maar maakt keuzes.
Bij de behandeling van het coalitieakkoord hebben wij geconstateerd dat er veel speerpunten zijn opgenomen.
Alles genoemd als prioriteit. Dat vonden wij opvallend.
En nu wordt er een beleidsarme Voorjaarsnota gepresenteerd omdat die keuzes later nog gemaakt moeten worden.
Het college heeft de raad bovendien uitgenodigd om wensen mee te geven voor de begroting.
Dat vinden wij een goede werkwijze.
Juist daarom vinden wij dat de raad vandaag vooral duidelijk moet zijn over haar prioriteiten.
Niet door steeds meer wensen toe te voegen, maar door aan te geven welke keuzes voor Westervoort echt belangrijk zijn.
Inmiddels zien we dat de coalitie via amendementen en een motie alsnog richting probeert te geven aan die keuzes. Dat onderstreept voor ons juist hoe belangrijk het is dat de raad duidelijke prioriteiten stelt.
Dat roept bij onze fractie een fundamentele vraag op:
Wie bepaalt hier eigenlijk de koers?

Voorzitter,

Je kunt niet alles prioriteit noemen.

Want als alles prioriteit is, is uiteindelijk niets prioriteit.

Dat doet ons denken aan varen op de Waddenzee.

Bijv. de route naar Vlieland en Terschelling is voor een groot deel hetzelfde.

Maar er komt een moment waarop je moet kiezen.

Doe je dat niet, dan bepaalt uiteindelijk de stroming waar je uitkomt.

En dat is precies wat wij op dit moment zien.

De coalitie noemt veel bestemmingen,

maar laat de keuze van de route grotendeels over aan het college.

Maar zou het niet andersom moeten zijn?

Dat de raad de koers bepaalt en het college uitvoert?

Want het risico bestaat anders dat het college straks niet wordt afgerekend

op het uitvoeren van politieke keuzes,

maar op het máken ervan.

En juist nu kunnen we ons dat niet permitteren.

Niet met de beperkte financiële ruimte,

de druk op het sociaal domein en de naderende herindeling

Voorzitter,

Inmiddels hebben wij de doorrekening van de meicirculaire ontvangen.

Die riep bij onze fractie vragen op.

Uit de meicirculaire blijkt dat Westervoort voor de jaren 2026 tot en met 2028 een suppletie-uitkering vanwege het ingroeipad ontvangt van bijna € 1.7 mln.

In de kennisgeving aan de raad konden wij deze verwerking niet terugvinden.

Daarom hebben wij hierover aanvullende technische vragen gesteld.

Uit de beantwoording blijkt dat deze suppletie-uitkering

inderdaad nog niet in de berekening is verwerkt.

Het college geeft daarbij aan dat dit geen aanleiding geeft

om het financiële beeld nu positiever bij te stellen.

Dat respecteren wij. Maar het bevreemdt ons wel

Want waarom leidt een suppletie-uitkering van deze omvang uiteindelijk niet tot een andere doorrekening?

Met alle financiële wensen die vanavond op tafel komen zouden we een aanvullende toelichting hierover van de wethouder zeer waarderen. .

Voordat wij nieuwe politieke keuzes maken,

willen wij zeker weten dat de financiële uitgangspositie

waarop wij die keuzes baseren, juist en volledig is.

Dan het sociaal domein.

Wij ondersteunen de inzet op Buurtkracht, preventie en het Sterk Lokaal Team.

Wij willen goede zorg voor onze inwoners,

maar ook een sociaal domein dat betaalbaar blijft.

Het is logisch dat preventie rendeert,

hoe mooi zou dat zijn om dat effect terug te zien in de cijfers.

Een belangrijk aandachtspunt blijft de uitvoerbaarheid.

Capaciteit blijft een belangrijke factor.

Bij te weinig capaciteit kun je nog zo ambitieus zijn,

er komt niets van terecht.

De Jaarrekening laat bovendien zien

dat de organisatie al onder stevige druk staat.

Juist daarom is het noodzakelijk om keuzes te maken.

Ambities zonder uitvoeringscapaciteit blijven uiteindelijk papieren plannen.

Tegelijkertijd hoeft niet iedere oplossing veel geld te kosten.

Begin dit jaar heeft het CDA een amendement ingediend

om bestaande woningen en kavels beter te benutten.

Denk aan woningsplitsing, het splitsen van grote kavels

en het creëren van extra woonruimte door particuliere eigenaren.

Juist in een gemeente als Westervoort, waar ruimte schaars is,

kan dat relatief snel bijdragen

aan extra woonmogelijkheden voor starters, jongeren en ouderen.

Wij constateren dat de uitvoering hiervan nog steeds op zich laat wachten.

Daarom vragen wij de wethouder om hier voortvarend mee aan de slag te gaan

en de raad op korte termijn duidelijkheid te geven over de verdere uitwerking.

Voorzitter,

Wij willen in deze beschouwing ook benadrukken

dat de raad zicht moet houden

op de prestaties en kosten van samenwerkingsverbanden.

Zienswijzen zijn daarbij geen papieren tijgers; ze doen er echt toe.

Tot slot de herindeling.

Voor het CDA gaat het niet alleen om een sluitende begroting voor volgend jaar.

Voor ons is vooral van belang
dat Westervoort stabiel richting 2029 blijft functioneren.
Hoe sterker Westervoort aan tafel zit,
hoe beter wij de belangen van onze inwoners
kunnen borgen in de nieuwe gemeente.

Voorzitter,
inmiddels zijn verschillende amendementen en een motie aangekondigd.
Het CDA zal die op hun eigen merites beoordelen.
Daarbij kijken wij steeds naar drie vragen:
draagt een voorstel bij aan een financieel gezonde gemeente,
is het uitvoerbaar en helpt het Westervoort goed voorbereid richting 2029?
Vanuit die afweging zullen wij straks onze stem bepalen.
Wij zien uit naar de begroting.
Dan wordt duidelijk welke keuzes deze coalitie daadwerkelijk maakt.
Want uiteindelijk wordt een koers niet bepaald door de bestemmingen die je
noemt.
Een koers wordt bepaald door de bestemming die je kiest.
Dank u wel.

Ter lering en vermaak heb ik een infografic gemaakt bij deze bijdrage.

2^e termijn

Voorzitter,
wij waarderen dat de coalitie haar wensen voor de begroting nu expliciet benoemt.
Daarmee is voor iedereen duidelijk welke onderwerpen zij belangrijk vindt. Dat is winst.
Tegelijk blijft dit een motie en geen amendement.
De motie maakt geen onderdeel uit van de Voorjaarsnota en legt de begroting niet vast.
Het college heeft de raad bovendien al gevraagd om onze wensen mee te geven.
Die wensen zijn in het debat uitgesproken en worden vastgelegd.
Voor het CDA zit de meerwaarde niet in een motie,
maar in de vraag of we die wensen straks daadwerkelijk terugzien in de begroting en hoe ze
dan zijn afgewogen ten opzichte van alle andere opgaven.
Want uiteindelijk hoort die integrale afweging thuis bij de begrotingsbehandeling.
Daarom zien wij op dit moment onvoldoende meerwaarde in deze motie.